

z p r a v o d a j

XXII. ročník

6

2011

- 2 Editorial
Polský Krakov a jeho historie; proč je důležité chytit vlak; Hamburský ústav odborného vzdělávání; venkovská turistika na Islandu.
- 3 Zaměstnatelnost absolventů vysokých škol z pohledu zaměstnavatelů
Výsledky šetření Eurobarometru.
- 4 Priority polského předsednictví
Zatím jen velmi stručně.
- 5 Definování výsledků učení v kurikulu
Překlad stručné zprávy Cedefopu.
- 7 Systém přechodů v Hamburku
Význam a organizace systému přechodů ze školy do profese. Úlohy Hamburského ústavu odborného vzdělávání.
- 10 Prostupnost mezi profesní přípravou a vysokou školou v Německu
„Otevřené vysoké školy“ a možnost pokračovat ve studiu nabízená odborníkům z praxe.
- 11 Vysoké školství na Islandu
Založení spolupracující sítě veřejných vysokých škol.
- 14 Co nového v časopisech
Journal of vocational education and training, Vol. 63, 2011, No. 1.
- 15 Nové knihy v knihovně
- 16 Znovuobjevené knihy
- 16 Zajímavé internetové adresy
Národní centrum Europass; Kde jsme?; EuroVoc; The free dictionary.

Editorial

Od 1. července do konce roku předsedá Evropské unii Polsko. Dřevoryt z Norimberské kroniky (1493) ukazuje polské město Krakov. Tamní univerzita byla založena již v roce 1364. Ottův slovník naučný (1900) však začíná popisem tehdy nové budovy:

„Nová univerzita je nádherná stavba gotická (1881–1887) s vestibulem, krásnou aulou, umělecko-histor. sbírkou, archeolog. museem, sbírkou obrazů, sbírkou fyziografickou a bibliotékou. ... Starou proslulou universitu Jagelonskou založil Kazimír Vel. 12. kv. r. 1364 se svolením papeže Urbana V. Po smrti Kazimírově univerzita upadla, kdežto v XV. stol. zvláště astronomie a studia humanistická zase na ní kvetla a 800 studentů ji navštěvovalo. Po věky byla střediskem polského života vědeckého, třebaže později nový nastal úpadek. R. 1817 byla nově organizována a od r. 1833 stále roste a vyvíjí se. Do r. 1861 byla tam jazykem vyučovací němčina, která od těch časů ustupovala polštině, až 30. dubna 1870 polština zavedena tam venkoncem.“

Ještě za maďarského předsednictví (20. – 21. června) byla v Bruselu uspořádána mezinárodní konference s burčujícím názvem „Chytit vlak: kvalifikace, vzdělávání a pracovní místa“ (Catch the Train: Skills, Education and Jobs). Jednání konference se zaměřilo na tři hlavní témata: Úlohu systémů vzdělávání a odborného vzdělávání v přípravě na zaměstnání; Přechod ze školy do zaměstnání; Udržování a zvyšování zaměstnatelnosti. Podrobnější zprávy o konferenci by se mohly objevit v srpnovém Zpravodaji.

Úvodní článek tohoto čísla se věnuje zaměstnatelnosti absolventů vysokých škol zejména z pohledu zaměstnavatelů, článek převzatý z německého časopisu pojednává o „otevřených vysokých školách“ a v jiném článku se můžete seznámit se všemi čtyřmi veřejnými vysokými školami na Islandu. Díky stručné zprávě Cedefopu však odborné vzdělávání přece jen převažuje.

V Hamburku, který je zároveň městem a spolkovou zemí, věnují odbornému vzdělávání velkou pozornost a reformují systém přechodů ze školy do zaměstnání tak, aby zbytečně neztráceli potenciální kvalifikované pracovní síly. V lednu 2007 byl založen Hamburský ústav odborného vzdělávání (viz článek na stránkách 7-9), který je samostatnou institucí zemského úřadu pro školy. Stará se o 45 státních odborných škol, které spolupracují se školami městských částí – podrobnosti se dočtete v článku.

V jazykovém koutku upozorňujeme na vícejazyčný tezaurus EuroVoc – viz rubrika Zajímavé internetové adresy. Termíny jsou v tezauru uvedeny ve všech 22 úředních jazycích EU, v chorvaštině a v srbštině. Můžete si tipnout a pak ověřit, co je to estonsky haridus. Do Evropské unie se chystá vstoupit i Island, takže možná přibude další úřední jazyk. Názvy islandských vysokých škol proto uvádíme i v původním znění, abychom si zvykli. Název města Hólar znamená v překladu pahorkatina nebo vysočina, zkrátka hills, jak se píše na webových stránkách tamní vysoké školy, kde se můžete dočíst i o historii Hólar, pamětihodnostech a přírodních krásách. Studium se zaměřuje na akvakulturu a biologii ryb, chov koní a venkovskou turistiku. Mimochodem termín venkovská turistika už v češtině zdomácněl a existuje dokonce i Svaz venkovské turistiky.

Ať už se budete věnovat venkovské, vysokohorské, poznávací nebo jiné turistice, či se jen tak povalovat na pláži u moře nebo rybníka, přeje vám redakce Zpravodaje hezké léto. AK

Zaměstnatelnost absolventů vysokých škol z pohledu zaměstnavatelů

Šetření Eurobarometru, které bylo provedeno v srpnu a září 2010, zjišťovalo, jak jsou zaměstnavatelé v Evropě spokojeni se způsobilostmi (*skills and capabilities*) nově přijímaných pracovníků – čerstvých absolventů vysokých škol. Uvádíme přehled hlavních výsledků šetření.

Podniky začleněné do studie přijímaly absolventy VŠ v posledních pěti letech a/nebo plánují jejich přijímání v příštích pěti letech. 42 % respondentů odhaduje, že přinejmenším 10 % jejich každodenních operací zahrnuje práci s lidmi v jiných nebo z jiných zemí.

Způsobilosti: důležitost a uspokojení

Téměř všechny způsobilosti vyjmenované v šetření, např. schopnost pracovat v týmu nebo počítačová gramotnost, byly považovány za velmi (*very*) nebo dosti (*rather*) důležité při přijímání absolventů VŠ. Označilo je tak 88 až 98 % respondentů.

Za velmi důležitou byla považována týmová práce (67 % respondentů), oborově specifické způsobilosti, komunikační dovednosti, počítačová gramotnost, schopnost přizpůsobit se novým situacím, prvotřídní způsobilost ve čtení/psaní a analytické schopnosti a dovednosti v řešení problémů (58 až 62 % respondentů). Méně často byl zdůrazňován význam znalosti cizích jazyků: 33 % ji označilo za velmi důležitou a 34 % za dosti důležitou. Cizojazyčné kompetence však byly jediné ze způsobilostí, které byly považovány za důležitější při přijímání absolventů v budoucnosti.

Všechny ostatní způsobilosti byly považovány za podobně důležité u dnešních zaměstnanců i u budoucích absolventů VŠ (za 5 až 10 let).

89 % zaměstnavatelů, kteří přijímali absolventy vysokých škol v posledních pěti letech, souhlasilo s tím, že absolventi měli požadované způsobilosti pro práci v podniku. Podíl zaměstnavatelů s tímto názorem se pohyboval od 65 % v Litvě do 98 % ve Švédsku. Silně (*strongly*) s tímto stanoviskem souhlasili respondenti na Maltě (69 %).

Velká většina zaměstnavatelů byla přinejmenším dosti spokojená (*rather satisfied*), když hodnotila způsobilosti absolventů vysokých škol přijatých v posledních třech až pěti letech. Celková míra spokojenosti, tzn. úhrn velmi spokojených a dosti spokojených odpovědí, sahala od 80 % u způsobilosti činit rozhodnutí až po 91 % u počítačových způsobilostí. Spokojenost se způsobilostmi zaměstnanců v cizích jazycích byla nižší, protože spokojeno bylo jen 67 % zaměstnavatelů.

Význam stupně vzdělání absolventů

55 % odpovědělo, že absolventi s bakalářským titulem budou nejlépe vyhovovat kvalifikačním požadavkům podniku a 35 % uvedlo, že absolventi s magisterským titulem budou vhodnější.

Zaměstnavatelé ve středně velkých podnicích a v soukromé sféře častěji uváděli, že bakaláři budou lépe odpovídat kvalifikačním požadavkům podniku. Zaměstnavatelé ve velkých podnicích a ve veřejném sektoru uváděli častěji jako vhodnější absolventy s magisterským titulem.

9 z 10 zaměstnavatelů souhlasilo s tím, že praxe je klíčovým přínosem pro nové uchazeče (87 % souhlasilo dosti nebo silně). Nesouhlasili však s tím, že absolvované studium nebo praxe v zahraničí jsou pro nově přijímané pracovníky velmi důležité (70 % nebo více dosti nebo silně nesouhlasilo).

Zaměstnavatelé s mezinárodními kontakty pravděpodobněji oceňovali mezinárodní mobilitu, tzn., že častěji souhlasili, že pro absolventy je velmi důležité, aby studovali nebo pracovali v zahraničí před nástupem do podniku. Zaměstnavatelé v průmyslu častěji souhlasili s tím, že pro nově přijaté pracovníky jsou předchozí studium nebo praxe v zahraničí velmi důležité.

Zaměstnavatelé na Kypru a v Turecku nejvíce zdůrazňovali význam studia nebo zaměstnání v zahraničí. Například 81 % respondentů na Kypru a 65 % v Turecku souhlasilo s tím, že je velmi důležité, aby nově přijímaní pracovníci studovali v zahraničí. Ve Spojeném království, Švédsku, Norsku, Chorvatsku a Maďarsku mělo tento názor jen 6 – 9 % zaměstnavatelů.

Podíl zaměstnavatelů, kteří tvrdí, že je velmi nebo dosti důležité přijímat absolventy vysokých škol, které mají prestiž na mezinárodním poli, sahají od méně než jedné čtvrtiny v Německu, Švédsku a Francii (20 – 23 %) k více než dvěma třetinám v Řecku, Turecku a na Kypru (69 – 77 %).

Respondenti byli požádáni, aby vybrali jednu činnost, kterou by vysoké školy mohly zlepšit zaměstnatelnost svých absolventů. 36 % respondentů uvedlo, že integrální součástí studijních programů by mělo být oborově specifické pracovní umístění. Zahrnutí praxe

do těchto programů vybralo 30 % zaměstnavatelů a 18 % uvedlo, že nejprospěšnější by bylo, kdyby kurzy více odpovídaly potřebám zaměstnavatelů.

Vzdělávací aktivity pro vysokoškolsky vzdělané zaměstnance

Třetina (34 %) zaměstnavatelů uvedla, že více než 50 % zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním bylo v průběhu posledních dvou let poskytnuto vzdělávání za účelem aktualizace jejich způsobilostí. Podíl těch, kteří uvedli, že toto vzdělávání bylo poskytnuto méně než 10 % pracovníků, činil 33 %.

63% zaměstnavatelů v Rakousku a 50 – 55% na Islandu, v ČR a na Slovensku odpovědělo, že jejich zaměstnanci s vysokoškolským vzděláním absolvovali v posledních dvou letech vzdělávání; tento podíl byl nejnižší v Rumunsku (11 %) a Bulharsku (17 %).

Převážná většina (83 %) respondentů udává, že se zaměstnanci s vysokoškolským diplomem účastnili vzdělávacích a rozvojových programů organizovaných na pracovišti; 55 % zmiňovalo vzdělávání poskytované vzdělávacími institucemi. Podíl zaměstnanců uvádějících vzdělávání v podniku se pohyboval od 60 % v Bulharsku do 94 % v Irsku, Rakousku a ve Finsku.

Další činnosti zjišťované v šetření uváděla méně než polovina zaměstnavatelů absolventů VŠ; např. 41 % řeklo, že zaměstnanci s vysokoškolskými diplomy se účastnili krátkých kurzů nabízených vysokými školami a 30 % zmiňovalo necelodenní studijní programy VŠ.

Distanční vzdělávací programy byly zmiňovány nejméně často ve více než polovině šetřených zemí; podíl zaměstnavatelů, kteří uváděli tento druh vzdělávání, se pohyboval od 13 % na Slovensku do 62 % v Estonsku.

Jak obsadit volná místa čekající na absolventy VŠ

Zaměstnavatelé se shodují v tom, že při náborech vysokoškoláka jsou dva problémy: nedostatek uchazečů se správnými způsobilostmi v dané zemi (47 %) a nemožnost nabídnout konkurenční nástupní plat (43 %).

Další problémy zmiňovala méně než čtvrtina zaměstnavatelů.

Nedostatek uchazečů se správnými způsobilostmi byl nejčastěji uváděn v Lucembursku (73 %), Turecku (68 %), Německu, Rakousku a Norsku (61 – 63 %). Problémy s nabízením konkurenčního nástupního platu byly nejčastěji zmiňovány v Maďarsku (67 %), Rumunsku, Polsku a na Slovensku (59 – 60 %).

27 % respondentů přijímalo absolventy VŠ z jiných evropských zemí a 18 % z mimoevropských zemí.

Spolupráce s vysokými školami

O něco více než desetina zaměstnavatelů říká, že spolupracuje s vysokými školami a diskutuje s nimi o kurikulu a studijních programech; 6 % velmi často, 8 % dosti často. Častější je spolupráce s vysokými školami při přijímání absolventů.

Na Maltě a v Turecku uvedlo 26 – 27 % zaměstnavatelů, že velmi nebo dosti často spolupracují s vysokými školami při navrhování kurikula nebo studijních programů.

Zaměstnavatelé v průmyslu nebo ve veřejných či soukromých službách více spolupracují s vysokými školami při navrhování kurikula nebo studijních programů (13 – 18 %) než ostatní sektory (9 %).

Podíl zaměstnavatelů, kteří se domnívají, že je velmi nebo dosti důležité spolupracovat s vysokými školami při navrhování kurikula a studijních programů, sahá od 30 – 35 % v ČR, Maďarsku a Francii až po 65 – 67 % v Turecku, Slovinsku a Portugalsku.

52 % zaměstnavatelů uvádí, že nejlepší způsob spolupráce s vysokými školami při přijímání absolventů je účast v programech stáží v podnicích a 32 % si vybírá absolventy přímo ze škol.

Anna Konopásková

Pramen: Employers' perception of graduate employability. Analytical report. November 2010. Flash Eurobarometer Series 304. 194 s. http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_304_en.pdf

Priority polského předsednictví

V druhé polovině roku předsedá Unii Polsko: první země z tria Polsko – Dánsko – Kypr.

Jednou z ohlášených priorit polského předsednictví bude Mládež a svět (*Youth and the World*). V rámci této iniciativy bude Polsko podporovat a posilovat spolupráci mezi mladými lidmi z Evropské unie a jejich protějšky z východní Evropy a Kavkazu.

O dalších prioritách (Evropská integrace jako zdroj růstu; Bezpečná Evropa – potraviny, energie, obrana; Evropa mající prospěch z otevřenosti) se dočteme více až *Od 1 lipca 2011 roku będzie to oficjalna strona <http://www.pl2011.eu/>*

Definování výsledků učení v kurikulu

Úspěšnost kurikula založeného na výsledcích učení v odborném vzdělávání závisí na jeho koncepci, realizaci a hodnocení.

Kurikula nejsou jen seznamem vyučovaných předmětů. Kurikula ovlivňují vzdělávání a mají zásadní význam pro jeho kvalitu. Jsou základem pro zlepšování lidského kapitálu, motivují lidi k tomu, aby zůstávali ve vzdělávání, a podporují celoživotní vzdělávání.

Tlak na modernizaci vzdělávání, které má odpovídat různým potřebám žáků a trhu práce, mění kurikula. Kurikula odborného vzdělávání se rozšiřují a zahrnují klíčové kompetence. Trendem je posun od učebních cílů stanovených pro učitele k navrhování kurikul založených na výsledcích učení (*rámec 1*) definovaných pro žáky.

Rámec 1: Vzdělávání založené na výsledcích versus tradiční kurikulum

Výsledky učení jsou výpovědí o tom, co žák zná, co je schopen dělat a čemu rozumí po ukončení vzdělávacího procesu.

V některých zemích, např. v Německu a v Nizozemsku, je místo termínu výsledky učení (německy *Lernergebnisse*) používán termín kompetence (německy *Kompetenzen*). Některé odlišné rysy kurikul založených na výsledcích učení ve srovnání s tradičními kurikuly jsou:

- zaměření na učení kombinující znalosti a dovednosti s osobními a sociálně-kulturními kompetencemi;
- znalosti jsou zasazeny do kontextu a jsou interdisciplinární;
- zaměření na potřeby trhu práce a zaměstnanosti (tradiční kurikula lpí na vzdělávacím kontextu a na souboru znalostí, které mají být předány);
- učení je povzbuzováno šíří rozmanitých učebních míst a různými metodami.

Kurikula založená na výsledcích učení oceňují to, co žák zná, čemu rozumí a co je schopen dělat. Mohou také obsahovat různé rytmy a cesty učení.

Tento posun je zvláště evidentní v odborném a vysokoškolském vzdělávání a nyní i ve všeobecném vzdělávání. Cedefop v roce 2010 publikoval výzkumnou zprávu *Learning outcomes approaches in VET curricula*¹ (Metody výsledků učení v kurikulech odborného vzdělávání), která zkoumá současné trendy a úkoly vytváření kurikul zaměřených na výsledky v devíti evropských zemích (Německu, Irsku, Španělsku, Francii, Nizozemsku, Polsku, Rumunsku, Slovinsku a Skotsku). Zjištění ukazují, že za určitých podmínek mohou kurikula orientovaná na výsledky učení zlepšit učení a

hodnocení a lépe svázat vzdělávání s potřebami žáka a trhu práce. Tyto podmínky se týkají celého cyklu vytváření kurikula včetně návrhu, realizace a hodnocení žáka. Cedefop začal pracovat na komparativní studii s úmyslem identifikovat a analyzovat tyto podmínky ve 32 evropských zemích.

Inovace a reforma kurikula pro celoživotní vzdělávání

Kurikulární politikou se již dlouhá zabývají výzkumní pracovníci, političtí činitelé, mezinárodní organizace (včetně OECD, UNESCO, Světové banky) a Evropská komise. Cedefop uspořádal na podporu diskuse o inovacích v kurikulární reformě dva mezinárodní semináře, v roce 2009² a 2011³, kterých se zúčastnili experti z více než 20 evropských zemí. Ti diskutovali o tom, jak mohou kurikula zaměřená na výsledky učení podporovat učení a prospívat žákům.

Také se probíraly příklady osvědčené praxe při navrhování a realizaci kurikul zaměřených na výsledky v různém vzdělávacím prostředí.

Kurikula odborného vzdělávání a přípravy (OVP) definovaná v termínech výsledků učení nejsou nová. Jsou používána již více než 20 let například v Německu, ve Francii, ve Finsku a ve Spojeném království. Změna v zaměření na výsledky učení v kurikulech OVP je však nyní patrná v celé EU.

Poslední reformy ukazují, že rámcová kurikula (*core curricula*) navrhovaná na národní úrovni jsou doplňována školními kurikuly přizpůsobenými místním potřebám. Kurzy jsou rozděleny do modulů tak, aby byly flexibilnější. Pojímání, účel a role kurikula se také vyvíjí. Kurikula nyní řídí rozmanitější parametry vzdělávání, například vyučovací a hodnotící metody a nástroje, učební materiály a návrhy učebního prostředí.

Prospěšnější pro žáky

Ve srovnání s tradičními předmětovými kurikuly jsou kurikula založená na výsledcích učení komplexnější a flexibilnější. Toho se často dosahuje tím, že se kurikula uspořádají do modulů a učitelé mají více prostoru při jejich rozvíjení a realizaci. Kurikula počítají i se zapojením a motivací žáků.

Kurikula založená na výsledcích učení mohou zvýšit sebevědomí žáků tím, že jim poskytnou příležitost k tomu, aby si sami utvářeli svůj učební proces a budovali si individuální vzdělávací cesty. Vývoj v některých zemích, např. v Litvě, na Maltě, v Nizozemsku a ve Finsku, napovídá, že kurikula založená na výsledcích

učení mohou zvýšit motivaci žáků (povzbuzovat lidi k dalšímu studiu a omezit studijní úmrtnost) a zlepšovat integraci do trhu práce.

Ve Finsku se ukázalo, že žáci lépe chápou, co se od nich očekává, cítí se více zavázáni a více se podílejí na vzdělávacím a hodnoticím procesu.

Ve Slovinsku jsou spojeny mezi teoretickým a praktickým vzděláváním pocíťována jako mnohem silnější v rámci kurikul založených na výsledcích učení, která žák vnímá jako relevantnější. Relevance kurikul je rovněž posilována užší spoluprací mezi institucemi OVP a světem práce, který nyní hraje důležitou roli v navrhování kurikul a v hodnocení žáků.

Podmínky pro navrhování kurikul zaměřených na výsledky

Zavádění metod výsledků učení v kurikulech OVP vyvolalo mnohé otázky o jejich navrhování. Například: jaká váha má být připisována různým druhům výsledků učení; jak vyvážit výsledky vztahující se k práci se širšími sociálními a personálními dovednostmi a kompetencemi považovanými za podstatné pro moderní pracovní život; jak identifikovat, definovat a kombinovat dovednosti a kompetence na úrovni kurikula.

V evropských zemích jsou používány různé metody a přístupy, dvě podmínky jsou však při vytváření kurikula klíčové:

- konzistentnost v používání výsledků učení;
- sladění zamýšlených výsledků učení a metod použitých pro hodnocení míry, do jaké jich bylo dosaženo.

V chápání funkce a role výsledků učení v kurikulu existují rozdíly mezi jednotlivými zeměmi, uvnitř zemí a dokonce i mezi vzdělávacími institucemi. Někteří například definují výsledky učení jako přesahující cíle OVP. Jiní je definují jako výsledky studijních programů nebo vyučovacích jednotek.

Kurikula zaměřená na výsledky mají v některých případech regulační funkci usilující o zajišťování kvality. V jiných případech mají kurikula čistě didaktickou funkci a slouží jako rámec vzdělávacího procesu.

Výsledky učení mají také různé názvy. Termíny kompetence a výsledky učení jsou často používány velmi odlišným a někdy matoucím a odporujícím si způsobem.

Ať je úroveň návrhu kurikula jakákoliv (národní, odvětvová nebo školní), je důležité mezi různými zapojenými aktéry zajistit konsensus v chápání použitých pojmů a účelu, kterému výsledky učení slouží. Výsledky učení definované a zavedené do kurikula nekonzistentně mohou podkopat transparentnost a důvěryhodnost a vyvolávat otázky o platnosti a spolehlivosti hodnocených výsledků učení.

Rámeček 2. Definice výsledků učení jako souboru znalostí, dovedností a kompetencí

Znalosti

Výsledek zpracování informací prostřednictvím učení. Znalost je souhrn faktů, principů, teorií a praxe vztahující se k oboru práce nebo studia.

Dovednosti

Schopnost aplikovat znalosti a používat know-how k plnění úkolů a k řešení problémů ... dovednosti jsou popisovány jako kognitivní (zahrnující použití logického, intuitivního a tvůrčího myšlení) nebo praktické (zahrnující manuální zručnost a používání metod, materiálů, nástrojů a přístrojů).

Kompetence

Prokázaná schopnost používat znalosti, dovednosti a osobní, sociální a/nebo metodické schopnosti v pracovních nebo studijních situacích a v profesním nebo osobním rozvoji.

Ukazuje se, že k zavedení společného jazyka a chápání výsledků učení používají členské státy terminologie evropských nástrojů, např. Evropského rámce kvalifikací⁴ (rámeček 2).

Metody identifikace a definování výsledků učení v kurikulech se v jednotlivých zemích a institucích také liší. V Evropě se vyvinuly tři převládající modely kompetencí – v Německu, ve Francii a ve Spojeném království – a ty ovlivňují taxonomie a typologie vytvářené v jiných zemích často se snažících kombinovat a vyvažovat na úrovni kurikula vstupy s výstupy (rámeček 3).

Rámeček 3. Vyrovnávání vstupů a výstupů v kurikulu

V teorii není definován žádný druh kurikula orientovaného čistě na vstupy nebo na výstupy.

Kurikula jsou vždy smíšená a druhy „výstupů“ (*“outcomes”*), které definují, se v jednotlivých zemích značně liší. I dvě kurikula zaměřená na výstupy mohou vypadat velmi rozdílně.

Učební výstupy často nenahrazují učební vstupy (obsah, vyučovací a učební metody, rozvrhy hodin atd.), v mnoha případech však mohou mít více či méně prominentní úlohu v tom, že definují, jaké jsou vstupy a jejich relativní význam.

Nezávisle na použitých metodách je zajišťování kvality ve vytváření kurikula klíčové. To je obvykle zaručováno účastí pedagogických odborníků a zaměstnavatelů. V mnoha případech mají v navrhování kurikula aktivní roli i žáci.

Učení a hodnocení se vzájemně propojuje. To, jak jsou žáci hodnoceni, může utvářet učební proces v dobrém či špatném smyslu. Hodnotící nástroje a kurikula by proto měly být navrhovány společně (jako

je tomu ve Skotsku), také by se však měl ponechávat prostor pro validaci výsledků neformální a informálního učení.

Zavádění a používání kurikul zaměřených na výsledky vyžaduje v mnoha evropských zemích znovu popřemýšlet o tradičních hodnoticích nástrojích. Slovinsko a Španělsko například vytvořily speciální nástroje pro hodnocení sociálních dovedností (*soft skills*). Finsko má dobře zavedené sebehodnocení pro žáky, které vytvořilo pozitivnější kulturu hodnocení pro učitele i žáky. Většina členských států používá formativní hodnocení tak, aby poskytla žákům solidní, pravidelnou a smysluplnou zpětnou vazbu a informovala učitele o dosaženém pokroku, případně o potřebě změn ve vyučovacím procesu.

Podmínky pro poskytování kurikula zaměřeného na výsledky

Realizace kurikula zaměřeného na výsledky závisí na několika faktorech, včetně:

- dobře školených učitelů, kteří používají příslušnou pedagogickou praxi;
- stimulujícího vzdělávacího prostředí spojujícího školu s pracovištěm.

Úspěšné vyučování podle kurikul zaměřených na výsledky vyžaduje dobře připravené učitele, kteří mají kromě správných znalostí a dovedností i vhodné postoje k provádění změn v kurikulu. Nová kurikula vyžadují angažované vedení školy a novou vzdělávací kulturu, což není ve vzdělávacích zařízeních vždy ochotně akceptováno a aplikováno.

Kromě úspěšného poskytování nového kurikula musí učitelé také zhodnotit, zda žáci dosahují očekávaných výsledků učení v podobě obecných dovedností a klíčových kompetencí tak, jak jsou definovány v kurikulu. Měření těchto dovedností, kompetencí a postojů je komplexní.

Tento vývoj vyžaduje systematické zvyšování kvalifikací učitelů v nové pedagogice a metodách hodnocení a úzkou spolupráci mezi učiteli ve školách a instruktory v podnicích.

Odklon od tradiční vyučovací praxe ve vzdělávacích zařízeních v OVP v Evropě je evidentní. Nové formy vyučování, například samostatné učení a integrované učení, projektová práce, skupinová práce, vzájemné učení (*peer learning*) a akční učení si pomalu razí cestu do vzdělávací praxe. Záměrem nové pedagogiky je rozvíjet kritické myšlení. Například Řecko používá transformativní učení, které zpochybňuje předpoklady, očekávání a estetické zkušenosti a povzbuzuje tím rozjímání o umění, kultuře a přírodě.

Kurikula založená na výsledcích jsou efektivnější ve vzdělávacím prostředí, které je citlivější k individuálním rozdílům. Tyto rozdíly se mohou týkat zázemí žáka a předchozích znalostí a schopností. Vzdělávací prostředí by mělo být navrženo tak, aby učinilo z učení sociální zkušenost a často i zkušenost spolupráce. Musí být naladěno na motivaci žáků a důležitost emocí. V OVP je využívána informační technologie k vytváření virtuálního prostředí a k simulaci reálných pracovních podmínek.

Kurikula založená na výsledcích učení mohou podporovat vyučování soustředěné na žáka a inkluzivní vzdělávací praxi. Mohou být v rukou učitelů důležitým nástrojem k výchově samostatných a aktivních občanů s kritickým myšlením. Pro realizaci kurikul však musí být správné podmínky, má-li se jejich potenciál plně rozvinout.

Anna Konopásková

---

¹ http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/5506_en.pdf

² <http://www.cedefop.europa.eu/EN/events/4432.aspx>

³ <http://events.cedefop.europa.eu/curriculum-innovation-2011/>
a <http://www.cedefop.europa.eu/en/articles/17686.aspx>

⁴ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm

Pramen: When defining learning outcomes in curricula, every learner matters. Briefing Note, March/April 2011. 4 p.
http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/9060_en.pdf

System přechodů v Hamburku

O systému přechodů či přechodovém systému (*Übergangssystem*) se v současné době v Německu hodně diskutuje a píše. To se odráží i ve Zpravodaji, kde jsme o tomto fenoménu zveřejnili v loňském roce dva články¹. Tentokrát se můžete dozvědět, jakým způsobem je přechodový systém organizován ve spolkové zemi Hamburk.

V Hamburku probíhá reforma přechodového systému ze školy do profese. Jejím hlavním úkolem je integrovat

mladé lidi přímo do duální profesní přípravy, bez neproduktivních cyklů čekání, a potom do trhu práce.

Reforma přechodového systému škola – profese

Hamburk v současné době nemá pro heterogenní skupinu mladých lidí se zvláštní potřebou podpory žádný koherentní přechodový management platný v celé zemi. Místo toho je v přechodovém systému škola – profese jen nepřehledné množství nabídek vzdělávání a kvalifikací. Někteří mladí lidé opouštějí všeobecně vzdělávací školy bez zralosti nebo s nedostatečnou zralostí pro další vzdělávání (*Ausbildungsreife*) a často nejsou profesně zorientováni a nemají dostatečné znalosti odpovídající požadavkům systému vzdělávání a zaměstnanosti.

Hamburský senát se proto rozhodl, že bude podporovat profesní, popř. studijní orientaci a zralost pro vzdělávání žáků včasněji a trvaleji než dosud. Cílem je důsledná navazující orientace a přechod se systémem (*Übergang mit System*) ze školy do profese. Pod vedením Hamburského ústavu odborného vzdělávání² (*Hamburger Institut für Berufliche Bildung – HIBB*) byl vytvořen *Rámcový koncept pro reformu přechodového systému škola – profese*, který byl představen v červnu 2009 a stanovil milníky pro:

- trvalou profesní a studijní orientaci pomocí včasného a systematického provázání všeobecných a profesních škol na sekundárním stupni I, nabídky profesního poradenství agentur práce a návaznou orientaci;
- soustředění předprofesní přípravy na mladistvé bez dostačující zralosti pro vzdělávání;
- vstup do vzdělávání přes nízký práh pomocí započitatelné kvalifikace pro mladé lidi zralé pro vzdělávání nebo pro problémové skupiny na trhu vzdělávání;
- důsledné sladění a provázání školních a mimoškolních opatření a úzkou spolupráci aktérů.

Od července 2009 do července 2010 zástupci Úřadu pro školu a profesní přípravu a Hamburského ústavu odborného vzdělávání za účasti Akčního svazu pro vzdělávání a zaměstnanost vytvořili koncepty pro tyto oblasti:

- profesní a studijní orientace;
- předprofesní příprava;
- Hamburský vzdělávací model s profesní kvalifikací.

Profesní a studijní orientace na všeobecně vzdělávacích školách

Základní součástí nové úpravy přechodového systému je další rozvoj profesní a studijní orientace. Ta musí v rámci školní výuky dostat novou hodnotu. Klíčové body jsou:

- každá škola sekundárního stupně I a II vypracuje koncept profesní orientace, kde jsou pro 8. až 10. ročníky závazně stanoveny formy profesní a studijní orientace a učební obsahy a úkoly vedení školy a učitelů;
- proces orientace je plánován a řízen v zodpovědnosti školy, je zajištěn a dokumentován kontinuální doprovod (*Begleitung*) odpovídající individuální potřebě poradenství žáků;

- součástí profesní orientace jsou učební možnosti na mimoškolních místech spojené s učením ve škole;
- spolupráce s externími partnery – zvláště s podniky a profesními školami – je spolehlivě řízena v zodpovědnosti školy; jsou popsány úkoly partnerů, dohaduje se spolupráce a vyhodnocují se zkušenosti.

Tyto body a jejich realizace jsou vysvětleny v *Rámcových podmínkách pro profesní a studijní orientaci*, v *Plánu profesní a studijní dráhy*, v *Hamburském programu profesní orientace a plánování profesní dráhy* a v *Rámcové dohodě o spolupráci školy a profesního poradenství*. Hamburk tím stanovil nové kvalitativní standardy pro proces profesní orientace.

Rámcové podmínky pro profesní a studijní orientaci

Každá škola musí vypracovat svůj koncept a přitom vytvořit a připravit nabídky pro zadaná tematická pole. K tomu také patří to, že všem žákům bude na začátku 8. ročníku k dispozici závazný kontaktní partner pro individuální poradenství a podporu. Ten provází žáky do konce školní docházky a půl roku poté. Rovněž v 8. ročníku se zavádí plán profesní a studijní dráhy (viz níže), který se v dalších letech bude aktualizovat.

Školy městských částí, zavedené v rámci Hamburské školské reformy, jsou kromě toho zavázány ke spolupráci s alespoň jednou profesní školou. V roce 2009 byla podle reformních myšlenek koncipována *Rámcová dohoda o spolupráci školy a profesního poradenství*. Ta stanoví zásady pro spolupráci škol a profesního poradenství a jejich úkoly a přispívání k profesnímu a studijnímu poradenství. Například školní nabídky a formy profesní a studijní orientace jsou sladěny s nabídkami profesního poradenství a jsou pevnou součástí školní práce. S povinností spolupracovat je zakotvena expertiza profesních škol a profesního poradenství ve škole městské části a zároveň je tím zabezpečeno, že se žádný žák na rozhraní školy a profesní přípravy neztratí. To je společnou zodpovědností aktérů zúčastněných v přechodovém procesu.

Školy městských částí (*Stadtteilschulen*)

Od srpna 2010 v Hamburku existují v rámci Hamburské školské reformy na sekundárním stupni I školy městských částí a gymnázia. Školy městských částí poskytují všem žákům v Hamburku možnost nastoupit cestu ke všem školním absolutorii až po maturitu. Školy městských částí připravují na přechod do profesní přípravy i na přijetí ke studiu na vysoké škole nebo univerzitě.

Profesní orientace však není úkolem pouze škol a profesního poradenství. *Hamburský program profesní orientace a plánování profesní dráhy* vyžaduje účast rodičů, podniků a dalších poradenských zařízení. S tímto programem je poprvé k dispozici koncept profesní a studijní orientace

odsouhlasený partnery Akčního svazu, v němž se partneři zavazují, že budou v souladu s ostatními účastníky přispívat k profesní orientaci a přechodovému managementu.

Plán profesní a studijní dráhy

Plán profesní a studijní dráhy je nový nástroj pro plánování a dokumentaci. Vedou si ho žáci od 8. ročníku až do konce 10. ročníku ve formě pracovního sešitu. S plánem profesní a studijní dráhy je strukturován proces orientace, individuálně jsou dokumentovány provedené aktivity a formy a pomocí bilancí kompetencí se eviduje rozvoj kompetencí vztahujících se k oboru a nadoborových kompetencí. Při psaní plánu profesní a studijní dráhy žákům pomáhají kontaktní partneři. Škola zodpovídá za kvalitu plánování a zajišťuje, aby se žáci nejméně dvakrát za půl roku radili s kontaktními partnery o stavu orientace a výsledky zařadili do plánu profesní a studijní dráhy.

Vedením plánu profesní a studijní dráhy škola zajišťuje, že výsledky školního a mimoškolního poradenství a podpory jsou sladěny, evidovány a spojeny do koherentního přechodového managementu. Plán profesní a studijní dráhy slouží na konci 10. ročníku jako základ pro hodnocení zralosti pro vzdělávání.

Předprofesní příprava

Nová předprofesní příprava je určená školou povinným absolventům všeobecně vzdělávacích škol, kteří ještě nedosáhli potřebné zralosti pro vzdělávání a u kterých byla zjištěna potřeba rozvoje. Předprofesní příprava navazuje na profesní orientaci škol městských částí a podpůrných škol, využívá plánování profesní dráhy, které tam bylo vypracováno, a pokračuje v práci na něm.

Předprofesní příprava je celodenní a kurikulárně se orientuje podle rámcových podmínek profesní přípravy. Přitom důsledně realizuje individuální učení a propojení podnikového a školního učení prostřednictvím spolupráce s podniky. Přitom je podporován doprovod v praktických fázích a reflexe podnikových zkušeností spolupracujícími poskytovateli, kteří jsou přiděleni každé škole předprofesní přípravy. Předprofesní příprava je regionálně propojena s Pomocí mládeži (*Jugendhilfe*), výrobními školami³ (*Produktionsschulen*) a opatřeními agentury práce v sedmi obvodech Hamburku. Prostřednictvím flexibilních možností utváření nabídek v předprofesní přípravě se bere ohled na potřebu individuálního rozvoje každého žáka. S přechodem do duální profesní přípravy se časově počítá podle individuální výkonnosti mladistvých.

Hamburský vzdělávací model s profesní kvalifikací

Hamburský vzdělávací model s profesní kvalifikací je nabídka pro mladistvé školou povinné, kteří po navštěvování školy městské části navzdory zralosti pro vzdělávání a několika pokusům nenašli žádné podnikové učební místo. Těmto lidem je umožněn prostřednictvím profesní

kvalifikace přímý přístup ke vzdělávání, takže je odbourán čekací cyklus v přechodovém systému.

Předprofesní příprava ve výrobních školách³

Alternativou k předprofesní přípravě v profesních školách je pro školou povinné absolventy bez absolutoria navštěvování výrobní školy. Výrobní školy jsou zřizovány jako součást sociálního prostoru ve všech sedmi obvodech Hamburku. Pracují podle zvláštního pedagogického konceptu pro výrobní školy.

Profesní kvalifikování představuje první rok vzdělávání. Je to nabídka vzdělávání ve formě profesní odborné školy (*Berufsfachschule*), orientuje se však obsahově a časově podle prostředků řádu daného učebního oboru a probíhá na učebních místech profesní školy a podniku. Týdenní pracovní rozvrh a rozvrh vyučování ve škole, v podniku popř. v nadpodnikových učebních místech se řídí podle daných tarifních dohod. Zpravidla zahrnuje 38 až 40 hodin. Nejvyšším cílem je přechod do podnikové profesní přípravy, pokud možno již během průběhu profesního kvalifikování. Neždaří-li se tento přechod, pak probíhá při započítání prvního roku výuky profesní příprava podporovaná zřizovatelem se smlouvou o profesní přípravě. Také v této fázi vzdělávání se usiluje o flexibilní a časově blízký přechod do podnikové profesní přípravy.

Realizace

Výše nastíněné koncepce se ve školním roce 2010/2011 ověřují v pilotních školách zvolených ve výběrovém řízení. Plošné zavedení se plánuje ve školním roce 2011/2012.

Od srpna 2010 se zkouší profesní kvalifikace v rámci profesní odborné školy (*Berufsfachschule*) u dvou oborů, restaurátora (*Restaurantfachmann*) a stavitele kovových konstrukcí (*Metallbauer*). Doprovod během praktických fází zajišťuje zřizovatel.

Přeložila Jana Šatopletová

---

¹ *Systém přechodů v Německu. Zpravodaj, 2010, č. 7-8, s. 11-13. Moderní vzdělávání v profesích elektro. Zpravodaj, 2010, č. 12, s. 11-13.*

² *Hamburger Institut für Berufliche Bildung – HIBB*
<http://www.hibb.hamburg.de/index.php/>

³ *Výrobní školy v Německu, v Evropě a ve světě. Zpravodaj, 2006, č. 6. s. 13.*

Prameny:

Schulz, Rainer und Horsmann, Katja. Übergänge mit System – der neue Hamburger Weg in die berufliche Ausbildung. Berufsbildung in Wissenschaft und Praxis, 2010, Nr. 5, S. 17-20.

Prostupnost mezi profesní přípravou a vysokou školou v Německu

Rozhodnutím Konference ministrů kultu (KMK) z března 2009 byly vytvořeny předpoklady pro to, aby absolventi kariérního odborného dalšího vzdělávání: mistři, technici, podnikoví ekonomové (*Fachwirte*) a další lidé s absolutorií stejné úrovně měli všeobecný přístup na vysoké školy. Lidé s profesní kvalifikací bez kariérního dalšího vzdělávání získávají přístup na vysokou školu vázanou na obor. Tato dalekosáhlá úprava německého vzdělávacího systému vytvořila základ pro přístup na vysoké školy pro lidi s profesní kvalifikací. Je ji třeba zrealizovat v zákonodárství jednotlivých zemí a na vysokých školách. Vysoké školy si musí ujasnit, která profesní absolutoria budou akceptovat jako vstupní předpoklady pro své studijní programy.

Nový způsob přístupu na vysoké školy sice představuje důležitý krok ve vysokoškolské politice, ale sám o sobě nestačí k tomu, aby se pro studium získali profesně kvalifikovaní zájemci bez školního oprávnění k přístupu na vysokou školu. Ve spolkových zemích existuje možnost přímého přístupu na vysoké školy již delší dobu, cílové skupiny ji však využívají jen zřídka. Mezinárodní empirické výzkumy dokládají, že pro účast zaměstnaných lidí mají hlavní význam specifické formy studia přizpůsobené vzdělávací situaci této skupiny.

Studující při zaměstnání požadují efektivní formu učení, zvažují náklady a výnosy vzdělávání, porovnávají dobu studia, poplatky a hlavně časovou náročnost. Zaměstnaní očekávají, že vzdělávání bude navazovat ve formě projektové práce a případových studií na jejich profesní zkušenosti. Chtějí vědět, jak pro ně bude obsah studia užitečný a jak ho budou moci integrovat do své profesní praxe. Dospělí studenti jsou navíc zvyklí na samostatně řízené učení, očekávají však patřičné rámcové podmínky ve formě profesionální studijní organizace v příjemném vzdělávacím prostředí. Vzhledem k rozdílným profesním biografiím potřebují kvalitní poradenství. Programy určené zaměstnaným vyžadují při plánování, vytváření a řízení programu profesionální struktury, které v současné době existují jen na některých vysokých školách.

Podporováním nabídek studia a dalšího vzdělávání a *otevřených vysokých škol* chce Spolkové ministerstvo školství a výzkumu (BMBF) a přispívat k provázání výdělečné činnosti a vysokoškolského vzdělávání. Vysoké školy mají vytvářet studijní nabídky, které se vyznačují profesionální organizací vzdělávání a didaktickou a metodickou formou přizpůsobenou dospělým.

Univerzita Oldenburg již v roce 2003 bakalářským studijním oborem provázejícím profesi *Business administration ve středně velkých podnicích* zřídila studijní obor, který tyto požadavky důsledně zohledňuje a nyní

byl úspěšně znovu akreditován. V *Kvalifikačním sdružení sever-západ* projektu Ankom byl zvolen jako pilotní studijní obor. Studující tohoto zpoplatněného studijního oboru mají zpravidla víceleté profesní zkušenosti a velice často absolvovali profesní přípravu i regulérní odborné další vzdělávání. Bakalářský studijní obor *Business administration* je, pokud jde o obsah, způsob vzdělávání a kontroly výsledků učení orientovaného na kompetence a integrovaného do modulů, přizpůsoben potřebám dospělých studentů. Modulová struktura umožňuje flexibilní studium přizpůsobené časovým možnostem studentů. Závěrečné zkoušky neexistují – veškeré kontroly výsledků učení (zkoušky, projektové práce) probíhají v rámci modulů tak, že každý modul může platit jako forma kvalifikace sama o sobě. To je důležitý předpoklad pro započítávání kompetencí, které mají pro studenty programu velký význam.

Nástup do studia usnadňují podpůrná opatření, např. přemostovací kurzy nebo mentorské programy. V bakalářském studijním oboru *Business administration* k tomu dochází formou menších profesionalizačních jednotek s málo kredity, především v matematických oborech. O všechny účastníky v každém modulu se stará mentor a koordinátor studijního oboru jim poskytuje poradenství a podporu ve všech administrativních záležitostech.

Výrazný podnět pro zahájení studia představuje započítávání profesních kompetencí, tedy zkrácení doby studia uznáním výsledků *předchozího učení a praxe*. Podle Boloňské deklarace mají vysoké školy možnost uznávat také výkonnostní body získané mimo vysoké školy. Podle rozhodnutí KMK (2002) lze nahradit až 50 % požadavků vysokoškolského studia znalostmi a dovednostmi získanými mimo, v případě, že:

- jsou zajištěny předpoklady pro přístup na VŠ;
- jsou obsahově rovnocenné a jsou na úrovni výkonů, které nahrazují;

- jsou prověřeny kvalitativní požadavky v rámci akreditace.

V *Oldenburském modelu Kvalifikačního sdružení sever-západ* byly vytvořeny paušální a individuální způsoby započítávání, které mezitím převzalo hodně vysokých škol.

Individuální započítávání znalostí a kompetencí se zkoušelo v rámci modelového projektu ve dvoustupňovém postupu, v prvním kroku na základě portfolií, která jsou zaměřena na kompetenční oblasti Evropského rámce kvalifikací, a ve druhém kroku na základě komplexního úkolu, který vypracovávají studenti pod dohledem odborníků. Tento postup se v praxi jeví ještě jako příliš náročný, a proto se má v rámci projektu *Otevřená vysoká škola*, který podporuje Dolnosaské ministerstvo pro vědu, na jeho rozvoji dále pracovat.

Při paušálním započítávání vysoká škola garantuje započítávání kvalifikace z dalšího vzdělávání bez doplňkové zkoušky individuálních znalostí a kompetencí. Zde se požaduje akreditace zařízení poskytujícího další vzdělávání popř. absolutorium dalšího vzdělávání prostřednictvím univerzity, které probíhá na základě ekvivalenčního srovnávání, tj. zjišťování započítatelných znalostí, dovedností a kompetencí absolventů.

Toto srovnávání provádějí externí posuzovatelé podle stanoveného postupu. V rámci posuzování se systematicky srovnávají výsledky učení ze studijních modulů a předmětů, popř. učební pole dalšího vzdělávání ohledně úrovně a obsahu. Z výsledků tohoto ekvi-

valenčního srovnávání se zkušebnímu výboru předá doporučení pro započítání.

Dosud byla provedena ekvivalenční srovnání pro velký počet absolutorii dalšího vzdělávání. Paušální rozhodnutí zkušebnímu výboru týkající se započítávání existují mj. pro absolutoria dalšího vzdělávání certifikovaného průmyslového ekonomy, certifikovaného podnikového ekonomy, certifikovaného bilančního účetního a různých mistrů průmyslových oborů. Objemy započítávání se pohybují mezi 24 až 64 kredity (ECTS).

Různých možností započítání dosud využilo celkem přibližně 30 % studentů bakalářského studijního oboru *Business administration*. Velký počet zájemců o studium se prostřednictvím možností započítávání o studijním oboru dozvědělo.

Spolupráce studijního oboru se zařízeními profesní přípravy při realizaci možností paušálního započítávání byla v lednu 2010 formálně zpečetěna kooperační dohodou mezi univerzitou, průmyslovými a obchodními komorami regionu, Svazem průmyslových mistrů Německa a Hospodářskou a sociální akademií Brémy.

Přeložila Jana Šatopletová

Pramen: Hanft, Anke und Müskens, Wolfgang. Durchlässigkeit zwischen beruflicher Bildung und Hochschule. Berufsbildung, 2010, Nr. 125, S. 8-9.

Vysoké školství na Islandu

Ministerstvo školství, vědy a kultury se snaží zabezpečit fungování veřejných vysokých škol založením spolupracující sítě s možností slučování škol. Síť má plnit tři úkoly: podporovat vysokoškolské vzdělávání, výzkum a inovace k posílení islandské společnosti; optimalizovat finanční správu vysokých škol a maximalizovat efektivnost finančních zdrojů; udržet silné a rozmanité vysokoškolské vzdělávání v zemi.

Úkoly

Silná spolupracující síť veřejných vysokých škol má být založena do roku 2012. Její součástí mají být všechny veřejné vysoké školy, tzn. Islandská vysoká škola (*Háskóli Íslands*)¹, Vysoká škola v Akureyri (*Háskólinn á Akureyri*)², Islandská zemědě-

ská vysoká škola (*Landbúnaðarháskóli Íslands*)³ a Vysoká škola v Hólar (*Hólaskóli Háskólinn á Hólar*)⁴. Další vysoké školy a výzkumné instituce se mohou podílet na aktivitách sítě bez ohledu na svou právní formu.

Klíčovou roli bude hrát Islandská vysoká škola (viz obrázek), jako největší a nejprominentnější vysoká škola v zemi. Síť bude nabízet vzdělávání ve všech hlavních akademických a vědeckých oborech. Struktura vyučování a výzkumu bude brát v úvahu úzkou

spolupráci a relevantní sílu zapojených škol, které budou nadále fungovat pod svými názvy.

Očekává se, že studenti budou mít více možností, protože budou moci navštěvovat kurzy na více školách.

Tato možnost bude zvýšena použitím distančního vzdělávání nabízeného prostřednictvím spolupráce s regionálními znalostními středisky a středisky celoživotního vzdělávání.

Opatření

- Učinit nezbytné změny zákona o veřejných vysokých školách tak, aby se umožnilo všem veřejným vysokým školám, včetně zemědělských, fungovat podle stejného zákona. Úloha zemědělských vysokých škol má být speciálně definována.
- Zaručit, že struktura vzdělávání a výzkumu i rozdělení odpovědností mezi školami bude součástí jejich společných administrativních úkolů.
- Ustavit společný, jednotný systém zajišťování kvality pro všechny školy v síti.
- Provozovat společný webový portál a portál pro uchazeče o studium na veřejných vysokých školách na Islandu.
- Používat společný informační systém pro všechny vysoké školy v síti se společným registrem studentů a webovým nástrojem pro distanční vzdělávání.
- Organizovat společnou administrativní a podpůrnou službu, i když pracovníci mohou být rozmístěni na různých místech.
- Založit společné centrum pro postgraduální studium, odpovědné za strukturu a kvalitu postgraduálního studia s hlavním důrazem na doktorandské studium.
- Všechny vysoké školy v síti budou používat stejný systém hodnocení výkonů studentů a pokroku, který bude povzbuzovat výzkum a dobré vyučovací metody.
- Definovat povahu spolupráce s regionálními znalostními středisky a středisky celoživotního vzdělávání.

Organizace

Čtyři veřejné vysoké školy na Islandu se liší v počtu studentů, členů učitelského sboru a akreditovaných studijních oborů. Podle velikosti mají dva nebo jednoho zástupce v nové sedmičlenné komisi. Sedmým členem je předseda komise z Islandské vysoké školy. Komise vytváří harmonogram projektu, nastiňuje způsob spolupráce mezi školami a dohlíží na realizaci projektu. Komise také spolupracuje s Ministerstvem školství, vědy a kultury mimo jiné na změnách zákona o veřejných vysokých školách.

Harmonogram projektu

Červenec 2010 – jmenování členů komise.

Říjen 2010 – představení harmonogramu a jeho hlavních složek:

- Koherentní systém řízení a evaluace kvality pro všechny vysoké školy v síti;
- Strukturovaná spolupráce ve vzdělávání a výzkumu;
- Společný webový portál pro uchazeče o studium a integrovaný informační systém;
- Koordinované administrativní a podpůrné služby;
- Srovnatelný systém hodnocení výkonu pro všechny vysoké školy;
- Společné středisko pro vysokoškolské studium;
- Příprava pro založení sítě distančního vzdělávání.

Listopad 2010 – oddělení finanční správy města Hólar a vysoké školy v Hólar.

Pohled na Hólar – místo vyhledávané turisty

Duben 2011 – předložení návrhu revidovaného zákona o veřejném vysokoškolském vzdělávání parlamentu.

Květen 2011 – definování spolupráce vysokých škol, regionálních znalostních středisek a středisek celoživotního vzdělávání.

Září 2012 – záměr ustavit spolupracující síť bude plně realizován.

Anna Konopásková

---

¹ <http://www.hi.is/forsida>

² <http://english.unak.is/>

³ <http://www.lbhi.is/>

⁴ <http://www2.holar.is/index.php>

Pramen: Policy on public universities. / Iceland. Menntamálaráuneyti. Reykjavik: Ministry of Education, Science and Culture, 2011. 2 p.

<http://eng.menntamalaraduneyti.is/media/MRN-PDF-Althjodlegt/Policy-on-Public-Universities.pdf>

Islandským školstvím se zabývaly i tyto články Zpravodaje:

Jaké je odborné vzdělávání v Evropě 12/2010, s. 5

Ukončování středního vzdělávání v Evropě 4 12/2009, s. 5-6

Nové školské zákony na Islandu 2/2009, s. 8

Vzdělávání na Islandu 5/2005, s. 6-7

Co nového v časopisech

Journal of vocational education and training	
<p>INGLEBY, Ewan. Asclepius or Hippokrates? Differing interpretation of post-compulsory initial teacher training mentoring. [Asklépios nebo Hippokratés? Odlišné interpretace mentoringu v počáteční přípravě učitelů pro postobligatorní stupeň.] JVET, Vol. 63, 2011, no. 1, p. 15-25, lit. 40.</p> <p>Popisují se kvalitativní zjištění výzkumu mentorování v přípravě učitelů pro vzdělávání po povinné školní docházce (post-compulsory education and training initial teacher training – PCET ITT). Rozvíjejí se úvahy o tom, zda učitelé jednájí jako Asklépios nebo jako Hippokratés. Asklépios jako řecký bůh uzdravování je představitelem „reflexivní praxe“. Hippokratés jako řecký lékař je považován za zosobnění racionální auditem ověřované kultury. Tato charakteristika se stává součástí mentoringu PCET ITT ve vzdělávání zaměřeném na standardy.</p>	<p>MISRA, Pradeep Kumar. VET teachers in Europe: policies, practices and challenges. [Učitelé OVP v Evropě: politika, praxe a úkoly.] JVET, Vol. 63, 2011, no. 1, p. 27-45, lit. 43.</p> <p>Cíl EU učinit odborné vzdělávání a přípravu (OVP) konkurenceschopné a atraktivní vrhá světlo na učitele OVP. Profese učitelů OVP v Evropě je vystavena mnohým úkolům a požadavkům vyjadřovaným veřejností, zástupci světa práce, veřejnými úřady a politickými činiteli. Na druhé straně jsou učitelé OVP často zastiňováni svými protějšky ve všeobecném vzdělávání, protože společnost klade větší důraz na akademické vzdělání a hodnosti. Článek poskytuje přehled o systémech vzdělávání učitelů OVP v Evropě a o profesionalizaci v této oblasti. Uzavírá s tím, že kompetentní učitelé OVP neustále produkují kvalifikované pracovní síly pro lepší světovou ekonomiku.</p>
<p>MCGINLEY, Brian P. and GRIEVE, Ann M. Exploring educational interactions: a lesson for the development of interdisciplinary working? [Zkoumání interakcí ve vzdělávání: lekce pro rozvoj interdisciplinární práce?] JVET, Vol. 63, 2011, no. 1, p. 47-56, lit. 30.</p> <p>Studie menšího rozsahu zkoumala komunikativní interakce učitelů středních škol a vzdělávání dospělých s kolegy a studenty v různých vzdělávacích prostředích. Výzkum je prováděn v měnícím se pedagogickém prostředí, kde byl přijat holističtější přístup ke vzdělávání, když školské kurikulum bylo rozšířeno tak, že nyní zahrnuje žáky od 3 do 18 let. Hlášené případy komunikace se vztahují k rozvíjení a udržování vztahů a dotýkají se problémů postavení a statusu. Ve formálním vzdělávání mají vzdělavatelé lepší postavení než neformální vzdělavatelé.</p>	<p>JEFFREY, Lynn Maud and BRUNTON, Margaret Ann. Developing a framework for communication management competencies. [Rozvíjení rámce pro kompetence v řízení komunikace.] JVET, Vol. 63, 2011, no. 1, p. 57-75, 1 obr., 3 tab., lit. 76.</p> <p>Autorky s použitím hierarchického modelu hodnocení potřeb identifikovaly základní kompetence v řízení komunikace (communication management – CM) u manažerů v odborném vzdělávání a přípravě pro účely vytvoření a výběru kurikula. Identifikovaly 6 hlavních kompetencí, které byly definovány dalšími podkompetencemi. Kromě toho byly klasifikovány 4 hlavní osobní vlastnosti, které jsou důležité pro profesionální výkon. Mezi lidmi z praxe a akademiky se projevila značná shoda, rozdílné názory měli jen na význam kompetence management externí styčné plochy (external interface management) a jeho důsledků pro změnu zaměření terciárního kurikula.</p>
<p>GEKARA, Victor Oyaro, BLOOR, Michael and SAMPSON, Helen. Computer-based assessment in safety-critical industries: the case of shipping. [Hodnocení s pomocí počítače v bezpečnostně náročných průmyslových sektorech: případ lodní dopravy.] JVET, Vol. 63, 2011, no. 1, p. 87-100, lit. 36.</p> <p>Odborné vzdělávání a příprava (OVP) se zabývá kultivací a vývojem specifických dovedností a kompetencí, kromě rozsáhlých základních znalostí vztahujících se k placenému zaměstnání. Hodnocení OVP má proto určit míru, do níž si žák (trainee) osvojil znalosti, dovednosti a kompetence vyžadované zaměstnavateli. V řadě povolání toto testování tradičně obsahuje portfolio praktického hodnocení při práci, ústních testů a laboratorních úkolů. Nyní se profesní příprava hodnotí novými metodami hodnocení pomocí počítače (computer-based assessment – CBA). Článek zkoumá využívání CBA v námořním vzdělávání a přípravě zvláště ve vztahu k sumativnímu hodnocení námořníků pro licenční účely.</p>	<p>HEATLEY, Sue, ALLIBONE, Lorraine, OOMS, Ann, BURKE, Linda and AKROYD, Karen. Providing writing and language support for students who have English as a second language – pilot study. [Poskytování písemné a jazykové podpory studentům, pro které je angličtina druhým jazykem – pilotní studie.] JVET, Vol. 63, 2011, no. 1, p. 101-114, 3 tab., lit. 51.</p> <p>Pilotní projekt poskytuje písemnou podporu registrovaným zdravotním sestřám, které absolvují další profesionální rozvoj (Continuing Professional Development – CPD) a studentům ošetrovatelství před registrací. Obě skupiny mají angličtinu jako druhý jazyk (English as a second language – ESL). Cílem projektu je zvětšit rozsah dostupné písemné podpory studentů ESL na fakultě poskytováním individuálních sezení (one-to-one) a seminářů. Jsou pořádány semináře pro učitele, aby lépe chápali překážky, kterým studenti ESL čelí. Dotazníkem byly zjišťovány kvantitativní a kvalitativní údaje od studentů. Tři hlavní témata: důvody pro využití služby ESL; co se jim nejvíc líbilo; návrhy na zlepšení.</p>

Nové knihy v knihovně

Adobe Flash CS5 Professional : oficiální výukový kurz. Adobe Creative Team. Brno : Computer Press, 2010. 392 s. + CD ISBN 978-80-251-3224-1 Sg. 27214

Profesionálně často natáčejí osoby před čistě zeleným nebo modrým pozadím, aby mohli v aplikaci pro úpravu videa, jako je například Adobe After Effects, snadno odstranit nebo vyklíčit pozadí. Natočená osoba se pak spojí s úplně jiným pozadím.

Adobe InDesign CS5 : oficiální výukový kurz. Adobe Creative Team. Brno : Computer Press, 2011. 424 s. + CD ISBN 978-80-251-3226-5 Sg. 27215

Hustota textu v odstavci (také se jí říká zabarvení) závisí na použité metodě sazby. Když sázíte text, In Design zohledňuje mezery mezi slovy, mezery mezi písmeny, velikost glyfů a volby dělení slov, které jste nastavili, a zvolí nevhodnější zalomení řádku.

Adobe Photoshop CS5 : oficiální výukový kurz. Adobe Creative Team. Brno : Computer Press, 2010. 368 s. + CD ISBN 978-80-251-3225-8 Sg. 27216

Výběr oválů a kruhů bývá záluďný. Ne vždy je zcela jasné, odkud byste měli s tažením výběru začít, proto se občas stane, že střed výběru neleží přesně tam, kde ho potřebujete mít, případně poměr šířky k výšce neodpovídá vašim požadavkům.

ŠENEKLOVÁ, Jitka.

Práce s talentovanou mládeží = Working with Talented Youth : collection of abstracts of all lectures given at the International Conference held on 25-27 Sep 2008 in Brno, Czech Republic : sborník příspěvků z mezinárodní konference konané 25.-27. září 2008 v Brně. 1. vyd. Brno : Jiho-moravské centrum pro mezinárodní mobilitu, 2008. 239 s. ISBN 978-80-254-3376-8 Sg. 27219

Talent nezná hranic = Talent Without Borders : collection of abstracts of all lectures given at the international Conference held on 21-22 Oct in Prague : sborník příspěvků z mezinárodní konference konané 21.-22. října v Praze. Praha : Národní institut dětí a mládeže, 2010. 144 s. ISBN 978-80-87449-04-2 Sg. 27220

Je pravděpodobné, že sama povaha nadání se mění. Flynnův efekt, shrnující mezinárodní poznatky J. R. Flynna z Nového Zélandu (2007), prokázal rychle rostoucí změny ve způsobu, jakým děti myslí a učí se. Ukázal významný nárůst měřitelné inteligence – pouze však v rozvinutých zemích – zřejmě v důsledku intelektuálně náročnější práce, většího využití informačních technologií a menších rodin.

TRNKOVÁ, Kateřina, KNOTOVÁ, Dana a CHALOUPKOVÁ, Lucie.

Málotřídní školy v České republice. 1. vyd. Brno : Paido, 2010. 197 s. ISBN 978-80-7315-204-8 Sg. 27230

Málotřídní školy najdeme téměř všude v Evropě. Osvědčily se totiž jako organizační typ základní školy, který umožňuje dětem

z venkovských obcí navštěvovat školu v místě bydliště nebo jeho blízkosti.

Metodika naplňování Národní soustavy kvalifikací : zpracováno v projektu NSK 2. 1. vyd. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2010. 63 s. Sg. 27237

Praktické a ústní ověřování může být spolu kombinováno – uchazeč např. provádí kontrolu a přitom popisuje, co v rámci této kontroly označuje za nesprávné, nebo provádí výběr z no-rem a říká, co vybírá a proč.

Regionální konzultační centra : rok pomoci odborným školám k moderní výuce. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2010. 35 s. ISBN 978-80-87063-30-9 Sg. 27238

Hlavní náplní činnosti regionálních konzultačních center je poskytovat bezplatně pomoc všem středním odborným školám při řešení problémů s tvorbou, zaváděním a inovací školních vzdělávacích programů (ŠVP).

ŠTUMPA, Bohumil a ŠEFCŮ, Ondřej.

100 osvědčených stavebních detailů : zednictví. 1. vyd. Praha : Grada, 2011. 213 s. (Stavitel)

ISBN 978-80-247-3580-1 Sg. 27239

Ještě nedávno někteří technologové dřevěné klínky zatracovali, jako materiál podléhající zkáze. Ale při bourání příček 60 (i více) let starých se tyto klínky nacházejí, jsou naprosto v pořádku a funkční. Proto zde toto opatrnickví není na místě.

ŠEFCŮ, Ondřej a ŠTUMPA, Bohumil.

100 osvědčených stavebních detailů : tradice z pohledu dneška. 1. vyd. Praha : Grada, 2010. 210 s. (Stavitel)

ISBN 978-80-247-3114-8 Sg. 27240

Květinová okna z našich příbytků zmizela. Asi těch konstrukčních problémů bylo více. Každopádně se jedná o obrovský ochlázovací element, se kterým budou neustále potíže.

EVROPSKÁ KOMISE.

Automobilový průmysl : scénáře, důsledky a možnosti předvídání budoucích potřeb znalostí a dovedností. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2011. 10 s. Sg. 27241

Komplexní analýza vývoje evropského automobilového průmyslu.

EVROPSKÁ KOMISE.

Doprava a logistika : scénáře, důsledky a možnosti předvídání budoucích potřeb znalostí a dovedností. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2011. 17 s. Sg. 27242

Investice do budoucích profesí a dovedností.

EVROPSKÁ KOMISE.

Elektrina, voda, plyn a odpady : scénáře, důsledky a možnosti předvídání budoucích potřeb znalostí a dovedností. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2011. 20 s.

Sg. 27243

Investice do budoucích profesí a dovedností.

EVROPSKÁ KOMISE.

Hotely a restaurace : scénáře, důsledky a možnosti předvídání budoucích potřeb znalostí a dovedností. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2011. 16 s. Sg. 27244

CEDEFOP.

Posun k výsledkům učení = koncepční, politický a praktický rozvoj v Evropě. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2011. 46 s. Sg. 27245

Překlad publikace CEDEFOP. *The shift to learning outcomes : conceptual, political and practical developments in Europe.* Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2008. 46 s. ISBN 978-92-896-0540-3 Sg. 26566

Přidaná hodnota národních rámců kvalifikací při implementaci EQF : řada Evropského rámce kvalifikací: Sdělení 2. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2011. 33 s. Sg. 27246

Překlad publikace Bjørnåvold, Jens, Coles, Mike. *Added value of national qualifications frameworks in implementing the EQF.* Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2010. 36 s. (European Qualifications Framework Series ; Note 2) ISBN 978-92-79-15214-6 Sg. 27018

Příprava zavádění ECVET v České republice : informační a metodický text pro pracovníky v oborových skupinách. Praha : NÚOV, 2011. 21 s. Sg. 27264

Knihy se signaturou 27247 – 27256 knihovně věnovala Dr. Maria Bezchlebová

ÖTTL, Christine und HÄRTER, Gitte.

Prodejte své schopnosti : ukažte, co se ve vás skrývá. 1. vyd. Praha : Grada, 2006. 128 s. (Clever Life). Název originálu: *Selbst-Marketing* ISBN 80-247-1794-8 Sg. 27247

NOVÁK, Tomáš.

Přestaňte se podceňovat. 1. vyd. Praha : Grada, 2005. 123 s. (Psychologie pro každého). ISBN 80-247-1165-6 Sg. 27248

Při vši lásce a úctě právě matky ve svých autoritativně pronesených výrociích k dětem bývají poplatné výchově, která je formovala, mýtům, kterým věří, a někdy i mixu povrchního posuzování okolí. V dobré víře pak dítkám nasadí brouka do hlavy.

SOKOL, Jan, MIČIENKA, Marek a JIRÁSKOVÁ, Věra.

Občanské minimum : rodina a společnost, peníze a trh, zaměstnání a pojištění, sdružování a spolky, obec a stát, vláda a rozpočet, zákony a právo, svět a lidé v něm : učební text pro žáky. 1. vyd. Praha : Tauris, 2002. 216 s. ISBN 80-211-0410-4 Sg. 27249

LABISCHOVÁ, Denisa.

Čech závistivec - Rakušan byrokrat? : proměny obrazu Čechů, Rakušanů a jejich minulosti ve vědomí studující mládeže. 1. vyd. Ostrava : Ostravská univerzita v Ostravě, 2005. 213 s. (Spisy Filozofické fakulty Ostravské univerzity ; Sv. 155/2005) ISBN 80-7042-678-0 Sg. 27250

ČORNEJ, Petr a kol.

Dějiny zemí Koruny české. I, Od příchodu Slovanů do roku 1740. 1. vyd. Praha : Paseka, 1992. 302 s.

ISBN 80-85192-29-2

Sg. 27251

Za tvůrce husitské vojenské taktiky, ve své podstatě defenzivní, je plným právem považován Jan Žižka, jediný velký vojévůdce, jenž nikdy neztratil bitvu. Také proto, že nepostupoval šablonovitě a geniálně dokázal využívat terénu.

NOVOTNÝ, Zdeněk.

Jak (se) učit filosofii : alternativní učebnice pro gymnázia.

1. vyd. Olomouc : Nakladatelství Olomouc, 2004. 143 s.

ISBN 80-7182-179-9

Sg. 27252

Immanuel Kant ... je všeobecně považován za jednoho z největších a k pochopení nejtěžších filosofů v dějinách, není tedy divu, že povědomí o něm staví nikoli na znalosti autentických textů, ale vyrůstá spíše z určitého druhu interpretace, výkladu, často neadekvátního.

SIRE, James W.

Za novými světy : průvodce světovými názory. 2. vyd. Praha : Návrat, 1993. 164 s. Název originálu: *The Universe Next Door* ISBN 80-85495-17-1 Sg. 27253

Nihilismus je mlhavé údolí, jímž musí moderní člověk projít, má-li budovat život v Západní civilizaci. Na otázky moderního člověka nejsou žádné jednoduché odpovědi. Pokud nebudeme brát vážně problémy vyplývající z úvah, že na světě možná neexistuje nic, co by mělo nějakou hodnotu, pak žádná naše odpověď nebude stát za nic.

EICHLER, Jan.

Mezinárodní bezpečnost na počátku 21. století. Praha : Ministerstvo obrany České republiky – Agentura vojenských informací a služeb, 2006. 303 s.

ISBN 80-7278-326-2

Sg. 27254

Dobré dílo českých rukou : Sborník první části poznatků shromážděných na půdě kontinentů o působení našich vědců, odborníků a humanistů v zemích Afriky, Asie a Latinské Ameriky ve 20. století, ale i dříve, určený k inspiraci a poučení nám všem. Praha : Dar Ibn Rushd ; Kontinenty, 2001. 155 s. ISBN 80-86149-27-7 Sg. 27255

STRMISKA, Maxmilián.

Terorismus a demokracie : pojetí a typologie subverzívního teroristického násilí v soudobých demokraciích. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2001. 103 s. (Monografie ; Sv. 4) ISBN 80-210-2755-X Sg. 27256

FURUBO, Jan-Eric, RIST, Ray C., SANDAHL, Rolf eds.

International atlas of evaluation. [Merinárodní atlas evaluace.] New Brunswick : Transaction Publishers, 2002. 471 s. (Comparative policy analysis series)

ISBN 0-7658-0095-0

Sg. 27262

Znovuobjevené knihy

PÁLENÍČEK, Ludvík.

Švabinského český slavín : sto portrétů. 1. vyd. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1973. 216 s. Sg. 22268

Na objednávku ministerstva spojů vzniklo také několik skupin československých poštovních známek. Těmto objednáv-

kám Švabinský rád vyhovoval, protože vždy tvrdil, že peníze a poštovní známky patří k reprezentaci státu.

TONDI, Alighiero.

Jesuité. 3. vyd. Praha : NPL, 1962. 304 s. Sg. 17166

To, co tady říkáme, není vymyšleno; o tom nás poučuje každodenní zkušenost. Hlad rozvrací rodinu; ale právě tak i pohlavní zdrženlivost, která je nadto ještě prakticky neuskutečnitelná.

Zajímavé internetové adresy

Národní centrum Europass a jeho newsletter

Tohle není omylem zapomenutá zpráva z minulého Zpravodaje – právě vyšlo druhé číslo *Europass newsletteru*, které najdete na adrese http://www.europass.cz/wp-content/uploads/europass_newsletter_02-2011_FINAL.pdf.

Kde jsme?

S pomocí tohoto vyhledávače můžete zjistit, kolik je a kde žije, přesněji řečeno v lednu 2010 žilo nejvíce nositelů určitého jména nebo příjmení. V případě jména *Jan* to bylo

295 977 lidí, nejvíc Janů žilo v nejnižnějším výběžku Čech, každý 25. tam byl Jan. Příjmení *Komenský Komenská* mělo v ČR jen 18 lidí, z toho 9 ve Frýdku-Místku a 7 v Ostravě. Jinak má Komenský dvě univerzity (v Praze a Bratislavě), jednu národní (pedagogickou) knihovnu, muzea v Přerově, v Uherském Brodě a v Praze, doplňuje redakce Zpravodaje. <http://www.kdejsme.cz>

EuroVoc – vícejazyčný tezaurus EU

EuroVoc je vícejazyčný polytematický tezaurus s terminologií oblastí, kterými se zabývá Evropská unie. Zaměřuje se především na parlamentní činnost. *EuroVoc* je k dispozici ve 22

úředních jazycích Evropské unie (angličtině, bulharštině, češtině, dánštině, estonštině, finštině, francouzštině, itaštině, litevštině, lotyštině, maďarštině, maltštině, němčině, nizozemštině, polštině, portugalsštině, rumunštině, řečtině, slovenštině, slovinštině, španělštině a švédštině), v jednom jazyce kandidátské země (chorvatštině) a v jednom jazyce třetí země (srbštině). *EuroVoc* spravuje Úřad pro publikace. Správa tezauru nyní volí ontologický přístup a v souladu s doporučeními konsorcia *World Wide Web* (W3C) a s nejnovějšími trendy v tvorbě tezaurů používá sémantické webové technologie. Tezaurus *EuroVoc* používá mimo jiné Evropský parlament, Úřad pro publikace, parlamenty členských států EU a jejich regionů, správní orgány členských států a soukromí uživatelé z členských i nečlenských zemí. <http://eurovoc.europa.eu/>

The Free Dictionary

Webový slovník, který nejen poučí, ale i pobaví. (Můžete na něm hrát například hrát „šibenici“ s anglickými slovíčky, spojovat dvojice výrazů, které patří k sobě, dočíst se novinky z vědy nebo zajímavosti

z historie, každý den nové, poslechnout si správnou výslovnost slov v americké a britské angličtině.) My jsme tam našli definici slova *pedagogue*, o kterém se někdy tvrdí, že se v angličtině nepoužívá: *Pedagogue* (noun) *Someone who educates young people. Synonym: educator. Usage: My grandfather was a born pedagogue; it gave him great pleasure to impart information.* <http://www.thefreedictionary.com/>

Zpravodaj – Odborné vzdělávání v zahraničí vydává Národní ústav odborného vzdělávání, Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10, www.nuov.cz.
Redaktorka: Anna Konopásková, anna.konopaskova@nuov.cz, tel. 274 022 133, fax 274 863 380.